

In maart organiseerden het Platform Bodembeheer en Bodem+ tweemaal een bijeenkomst onder de titel 'Bodembeleid in beweging'. Honderden vakgenoten hebben kennis genomen van de beleidsveranderingen die op til staan. De bijeenkomsten waren vooral bedoeld om de deelnemers wegwijs te maken. Centraal stond het verbreden van het bodembeleid. Wij kijken voortaan niet alleen naar de chemie van de bodem, maar ook naar de fysica, de ecologie en de cultuur. In dit stukje ga ik nader in op de bodemecologie.

Al bijna een jaar werk ik voor het bedrijf Landmark Information Group uit het Verenigd Koninkrijk. Laatst had een collega het over een *can of worms*. Deze uitdrukking gebruikt men in het Engelse taalgebied als synoniem voor een complex probleem. Dit is te herleiden op een pot met levende wormen, die als aas bij het vissen worden gebruikt. Het is één grote wirwar, waar je maar heel moeilijk een onbeschadigd exemplaar uit kunt halen. In Nederland bestaat de uitdrukking *zo vol als een pot met pieren*. Interessant dat diezelfde pot met overeenkomstige pieren in beide landen geheel andere associaties oproept.

Zouden pieren de bodem kunnen saneren? Groenservice Zuid-Holland meent van wel. Het heeft een nieuwe methode bedacht om het Oeverbos te saneren. Dit bos is aangelegd op verontreinigde baggerspecie. Het plan is om meer bomen en struiken te gaan planten. De bodem zou zo sneller bedekt raken met blaadjes en takjes, waardoor een dikkere strooisellaag ontstaat. Groenservice neemt aan dat regenwormen vervolgens voortaan in de schone strooisellaag rondkruipen, in plaats van in de diepere vervuilde grond. Zo zouden de wormen een nieuwe schone leeflaag op een vervuilde ondergrond creëren.

Een interessante gedachte. Maar zou dit ook gaan werken? Het is nog maar de vraag of de strooisellaag vrij van verontreiniging zal zijn. Het zou kunnen, maar het is niet zeker. Een slecht doordacht aspect is het gedrag van regenwormen in de winter. Want waar gaan de wormen heen, als het vriest? De diepere, vervuilde grond in. Dit plan kan naar mijn oordeel dus niet slagen. Ik ben benieuwd of de provincie Zuid-Holland dit plan gaat goedkeuren.

Het NEN organiseert binnenkort een workshop Biologische Methoden in Bodemonderzoek. Aan het einde van de workshop moet bekend zijn hoe vakgenoten denken over het normaliseren van biologische onderzoeksmethoden. Een aanrader lijkt me. Is bodembologisch onderzoek een *can of worms*? Het zal spoedig blijken. Ik hoop dat de workshop goed bezocht gaat worden. Voor mijn part wordt het gebouw van NEN zo vol als een *pot met pieren*.